

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2549 มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2,409 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 233 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 2,409 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 343 คน จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามานะ (มลิวัลย์ สมศักดิ์ 2548 : 108 ; อ้างอิงมาจาก Yamane 1973) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

แบ่งชั้นภูมิโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ตามขนาดของโรงเรียนโดยใช้เกณฑ์ตามกฎกระทรวง กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ตามเกณฑ์ดังนี้

ขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 300 คนลงมา มีคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน จำนวน 181 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนเกินกว่า 300 คนขึ้นไป มีคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 15 คน จำนวน 52 โรงเรียน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนขนาดของโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นประชากร
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
1. ขนาดเล็ก	181	1,629
2. ขนาดใหญ่	52	780
รวม	233	2,409

สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตำแหน่งเป็นชั้นภูมิ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 2,409 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1,629 คน โรงเรียน
ขนาดใหญ่ จำนวน 780 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple
Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่าง 343 คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{2409}{1 + (2409 \times 0.05^2)}$$

$$n = 343$$

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนขนาดของโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
1. ขนาดเล็ก	29	261
2. ขนาดใหญ่	6	82
รวม	35	343

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับประสบการณ์การเป็นคณะกรรมการ วุฒิศึกษาและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในงานวิชาการ งานบุคคล งานบริหารแผนและงบประมาณ งานบริหารทั่วไปและงานกิจการนักเรียนรวม 70 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตาม ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในงานด้านวิชาการ งานบุคคล งานบริหารแผนและงบประมาณ งานบริหารทั่วไปและงานกิจการนักเรียน

วิธีสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษากิจการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาขอบข่ายภารกิจการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนจาก เอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยต่างๆ
2. วิเคราะห์ขอบข่ายภารกิจการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนจากที่ไปศึกษาค้นคว้า และศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือตามแบบวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale)
3. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้ครอบคลุมขอบข่ายภารกิจการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนจากที่ไปศึกษาค้นคว้าและนำมาวิเคราะห์แล้ว แล้วนำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ตามโครงสร้างในองค์ประกอบของแบบสอบถาม ความเป็นปรนัย (Objectivity) และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย หรือมีความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษา โดยพิจารณาจากผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ทางด้านการบริหาร การศึกษาโดยพิจารณาจากผลงาน ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้านความเชื่อมั่นเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ความครอบคลุม ครอบคลุมตามขอบเขตที่นิยามไว้ ความเป็นปรนัยหรือความชัดเจนของภาษาที่ใช้ และความสมบูรณ์ในองค์ประกอบของแบบสอบถาม

5. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try Out) กับคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 โรงเรียนรวม 48 คน เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งเขียนคำชี้แจงในการตอบ และวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูล

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ดำเนินการวิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้ค่าคะแนน ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ระดับมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยตามช่วงคะแนน ของ (Best 1970 : 175) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 – 5.00	ระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	ระดับมาก
2.51 – 3.50	ระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	ระดับน้อย
ต่ำกว่า 1.50	ระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างใช้วิธี ดังนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลและแจ้งรายชื่อโรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่างผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
2. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกโรง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
3. นำแบบสอบถามมอบให้กับผู้อำนวยการโรงเรียน แจกคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โดยให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 7 วัน
4. ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง หากยังตอบแบบสอบถามไม่เสร็จจะขยาย เวลาอีก 7 วัน จึงไปรับแบบสอบถามคืน
5. ผู้วิจัยทำหนังสือขอบคุณในการให้ความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยไปยังสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยจัดหมวดหมู่ตามลักษณะของผู้ตอบ หาค่าความถี่ ร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ การวิเคราะห์ผลการประเมินความคิดเห็น (Opinionnaire) ของ (Best 1970 : 175) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามความ คิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามความ คิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามความ คิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test) แบบ Independent Simple

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในงานด้านวิชาการ งานบุคคล งานบริหารแผนและงบประมาณ งานบริหารทั่วไปและงานกิจการนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเนื้อหาที่สอดคล้องกันมาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และเขียนบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2549 ใช้สถิติทางวิธีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 คำนวณหาค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมโดยให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนนแล้วนำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

$$\frac{\sum R}{N} \text{ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}$$

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - \sum S_i^2}{S^2} \right]$$

- เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1.1 หาค่าความถี่และร้อยละ(Percentage)

2.1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

- เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n = จำนวนข้อมูล

2.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตร ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

- เมื่อ S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดกำลังสอง
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ค่า t - test (Independent Sample) ใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มี 2 กลุ่มใช้สูตร ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t -distribution
	$\bar{X}_1 - \bar{X}_2$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	N_1, N_2	แทน	จำนวนประชากรในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ